

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE

Kedd

125. szám.

Pest, augusztus 8. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országúton Kunewalder házban, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve fél évre Budapesten házhozordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forint-jával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest, aug. 8.

A mai ülésben a ministerium borzasztó kudarcot vallott.

Az ülés kezdete olyan egyhangú és unalmas volt, és mi nem lett belőle!

Bizony, leppüffentették a ministerialis javaslatot.

Hanem mondjuk el röviden a mi történt.

Lesznek olvasóink közül többen kik emlékezni fognak, hogy midőn a cultusminister az elemi iskolákat tárgyazó törvényjavaslatot előterjesztette, a radical oldalról az volt ellene a fő kifogás, hogy a javaslatban az iskolák hitfelekezetenként külön rendeltetnek kinyitvatni.

Csekély magunk is összeszedtünk a javaslat ellen egy pár phrasist. —

Egykor, a régibb időkben emlékezünk egy napra, mellyben Kossuth Lajos nagy hatással lön egy hasonlatosságot.

Az álomjáró, ugymond, biztosan jár a legveszélyesebb helyeken, hanem ha nevében szólíttatik, azonnal lezuhan. Ugy vagyunk az új administratorokkal, ezek is látszólag biztosan járnak a legmagasb helyeken, de nevéken szólítsuk őket s s azonnal le fognak esni. Azt kell rájuk kiáltani Kreisshauptmann!

Igy járt a kis Eötvös javaslata is. A közvélemény valódi nevére nevezte azt, s azonnal összegyűjtött: azt kiáltották rá: Hám János.

És ennél nem kellett több.

A ház elébe több halvaszületett módosítványokon kívül, a közös iskolákat illetőleg három javaslat tétellett.

A ministerialis javaslat szerint a hazában a népiskolák hitfelekezetenként külön-külön rendeltettek kinyitvatni. Lett volna egy faluban papista, kalvinista, olá, rác s még tán többféle iskola, ha ugyan a felekezetek hívei oly számosan volnának, hogy az iskolába járó gyermekek ötvenre rámennének.

Ez Hám János tollából folyt.

A második javaslat szerint, külön hitfelekezeti iskola csak akkor nyitatható, ha a tanulók száma ötvenre felmenvén, a szülők ezt úgy kívánják.

Ez a ház bizottmányának javaslata.

A harmadik szerint közadózás, vagy a statustól nyerendő segélyezés úján hitfelekezeti iskolákat nyitvatni nem szabad, mi által a nyilvános iskolák az egész országban valláskülömbőség nélkül minden emberre nézve közösek leendnek.

Ez a radical párt kívánata.

Három javaslat. Jesuita, ministerialis, és radical.

A jó Eötvös a ház elébe az elsőnemű javaslatot tette. Általában véve most a kormány a nemzet irányában visszafelé épen úgy jár el, mint hajdanában a pozsonyi táblabíró-congressus a bécsiek ellenében. Akkor a táblabírák borzasztóan radical törvényeket initialtak, hogy legalább valamiképp haza vigyenek. Most a kormány a nemzet elébe criminaliter retrograd, és infamiter pecsovics javaslatot terjesztenek, ne hogy a ház sokat találjon haza vinni.

Illy helyzetben, mit gondol az olvasó, mellyik javaslat ment a három közül keresztül.

Mellyik közt történt a szavazás? Az első és második között? A viláért sem.

A szabadelvű párt dicsőségesen viselte magát. Kívánata a harmadik volt, csak a két első javaslat bástyáján keresztül lehetett oda juthatnia.

Az első bástyát Eötvös József egy maga védelmezte. A ház választmánya, ezen elősereg azt vér nélkül bevette.

A második bástya már keményebb dolog volt. Eötvös visszavonult és elhatározá, hogy itt élet-halálra védendi magát.

A szabadelvűek elfogadák a kihívást — s lön kemény harc.

A ministerialis javaslat kapott 86 szavazatot. A radical javaslat 181-et.

És ezzel a harmadik sáncz is bevételvén az oppositio a vallási türelem napfényesinü zászlóját egész Europa szemé láttára győzedelmesen kitézte...

Ehhez nem kell commentár, itt számok beszélnek. A cultusminister irtóztató minoritásban maradt!

Egyet azonban meg kell említenünk. Az ülés alatt Eötvösön kívül más minister minél ritkábban mutatá magát. Csak Deákot és Széchenyit láttuk egy egy időre.

Széchenyi, mint S. betű későn szavazván, a hatalmas sok Nem között ugyancsak makranczos hangon mukkantá el collegialis igenkáját.

De hogy Eötvös Józsefet, ki a kamra ellenében azért gyenge, mert legtöbb lovagiassággal, s legtöbb szabadelvűséggel türi el az ellenvéleményt, illy esetben hogy a többi ministerek őt egészen magára hagyják, az több mint csunyaság.

Ministerek! Tudják-e önök mikor szoktak a kormány tagjai valamelyik collegájukkal így bánni?

Akkor, midőn a collegák közül valamelyikre megharagusznak, vagy azt azon hivatalra teljesen alkalmatlannak találják, hanem azért nem akarják épen oly csufosan elcsapni.

Illy alkalmakkal szokott illyesmi megtörténni.

Azért a jó érzést igen sérti az, midőn épen Eötvössel bánnak így, ki türelmes és jó ember, soha senkit meg nem sért, s hogy ezen desperatus törvényjavaslatot előterjesztette, annak is leginkább Hám János et compagne az oka.

A kudarcz megvan.

Az ügy érdekében az eredményen elragadtató örömet éreznünk.

Minister-falók azonban nem vagyunk. Mi nem óhajtuk, hogy Eötvös József ezért a ministeriumból kilépjen, bár ez illyen irgalmatlanul rémséges clades után aligha kikerülhető.

Mi nem kívánjuk azt, hogy Eötvös ezért kilépjen.

Hanem hozza meg a magyar szabadság sorsa nekünk azt, hogy élvezzünk minél előbb egy olly szavazási jelenetet, melly mint vihar, a mellyet Kossuton kívül a többi olygarchico-táblabíró ministerium szétrebbentse.

A ház előtt ma még egy pár verificationalis ügy is fordult elő.

Festetics Géza ellen, ki a radical Salamon ellenében 11 szónyi többséggel lön megválasztva, több rendbeli folyamodványok adattak, mellyekben részint vesztegetés, részint a szavazó lajstromba be nem írt egyének szavaztatása miatt panasz emeltetett.

A ház illető osztálya a választást érvényesnek declarálta.

A kamra vizgálatot rendelt.

Ha jól emlékezünk, ezen úgy a háztól elvet
tán egy órát.

És mi lett vége! Festetics mellett a szavazás-
kor alig állott fel öt hat ember.

És ki volt az első ki felállott, nagy bizossá-
gal? Maga az öreg Festetics, az ifju követ drága
papácskája.

Aug. 8.

Tisztelettel szólunk önhez széki Gróf Teleki
József mint néhai koronaöröz.

De fájdalmas érzetekkel szólunk önhez széki
grof Teleki József a volt Erdély néhai kormányzója-
hoz, s a regnicaris commissio jelenlegi elnökéhez.

Midőn 1842-ben ön a kormányzói székre
állt, Erdély völgyein és bércein egy gondolat
egy érzet repült keresztül melly ezen szavakban
tolmácsolatolt „éljen gr. Teleki Josef Erdély új
kormányzója“ s míg Magyarország bánatos bu-
csut könnyezett ön után Erdély, Messiasát hitte
eljöttek.

Vén és ifju örömben áradozott s maga e kéz —
melly jelenleg e gyenge és erőtlen tollat vezeti
— a reményekben dus ifjuság által lelkesített tü-
dőző verseket írt a két hon által ünnepeit férfiu
megérkezésére.

És Erdély boldog vala reményeiben és türel-
mes hitében.

És mi történt 1842 óta az erdős kis hazában?

Miként felele meg várakozásainknak az eré-
lyes kormányzó kinek jövőjét politikai multjának
szilárd részeiből alapítá meg a családokban
gazdag, de reményekben is kifogyhatatlan nem-
zet?

Mit tön a szabadelvű férfiu kit előre nagynak
nevezett egy ország, erős bizalomban, mikép most
nem fog csalatkozni?

Elmondjam, ne mondjam e, hogy lett az eré-
lyes kormányzó alázatos szolgálja a bécsi Cancel-
laria politicájának?

Elmondjam ne mondjam e, miképp lett a sza-
badelvű férfiu olly egyének parancsainak feltét-
len végrehajtója kiktől utálattal fordult el a hon?

El mondjam, nem mondjam e mikép Erdély
ajkain évről évre, hórol hóra, napról napra erö-
sebben hangzott el a fájdalmas szózat: „már is-
mét csalódtunk!“

Bár tilt volna ön helyett ama kormányzói szék-
ben egy olly egyén, kinek nevét a nemzet meg-
szokta bosszúságban említeni bár a királyi ke-
gyelem nevezett volna ön helyet olyat, milyenre
egy elnyomott és lábbal taposot nemzet várt vala!

Bár ne nevezte volna önt, kiben a honnak
bizalma reménye volt, s ki iránt későbbre épp e bi-
zalom és remény természeténél fogva nem tudott,
nem akart olly erélyesen fellépni, mint tudott és
akart volna egy a bizalmat soha nem birt ember
irányában.

Igen mi nyíltan kimondjuk azon hitünket,
hogy Erdély demoralisatója, a Jósika suprematia,
soha olly fokra nem hág vala, ha a kormányzói
hatalom egy országosan gyűlöt egyén kezi-

ben lett volna; nem, mert a megyék ébersége,
ellenörködése virrasztott volna a honbecsületc, a
ország megmaradt jogai felett, és egy elleneséges
indulatunak ösmert kormányzó czélzatai egy na-
ponként erősbedő ellenzék sántzain törtek volna
szét; — míg gr. Teleki ösmert becsületességinek,
s politikai élete tisztaságának tudata a nemzet vi-
raszto szemeit alvásra csábítá: a pillák bezárodták,
s az álom lethargiává vált míg nem az unio mint
feltámadás ítéletkürtje felriasztá az alvokat, kik
csak ekkor győződtek meg hogy becsületes — de
határozatlan és ingadozó — kormányzójuk mellett
már a halál álmait kezdék aludni.

De hagyjuk a multak csalódásait, hisz a jelen
sem olly édes, hogy ezt azok keserűségével kellene
vegyíteni.

Az unio testé váltanak előesetején Erdély
kormányzója többször nyilvánítá, miképp neki leg-
hőbb vágya az egyesülés, mi ha megtörténik, hi-
vataláról tüstént lemond.

És mi történik?

Az unio létesült, s gróf Teleki József a Gu-
barnium fenmaradása mellett kerteskedik, itt Pes-
ten a nemzet képviselői között, és küzd és harczol
mint a regnicolaris commissio elnöke, ez eszme
mellett.

Uram ez leverő dolog!

Mit várjon e nemzet a szerbektől; — mit
a németektől a szászoktól e hon, ha saját édes
gyermekei viszik a zászlót, melly szakadást idéz
elő?

Mit várjunk a földnek felszabadult de tudatlan-
ságban és előítéletekben bukdácsoló népétől, ha
a műveltség fátyla által világított seju emberek
sem tudják felfogni a haza egységi érdekét és
vezérelleg botorkálnak a magány és localis érde-
kek felé?

Mint várhatunk mi rokonszenvet a külföldtől,
ha saját hazánkfiainak tekintélyesebbjei oszlatják
meg az erőket, mellyeknek honunk felvirágzására
együtt munkálni annyira szükséges, és különféle
érdekek feltolása által a közérdek ellen dolgoz-
nak?

Bizony furcsa nép vagyunk mi, s eddigi fen-
állásunk az atheistát legkönnyebben meg-
győzheti arról, hogy van Isten, mert nélküle
csakugyan nehezen állhattunk és állhatunk fenn.

Elnök ur!

Önök esze, tudománya, belátása és becsüle-
tessége van, ön szereti hazáját és nemzetét, e ha-
zaszeretre kérjük önt, fordítsa erejét, befolyását
és tudományát más irány felé, mert — Istenünkre
mondjuk — a mostani irány, csak az unio hatal-
mának paralizálására vezet.

Emelkedjék ön fel kormányzó méltó-
ságán és legyen csak magyar polgár,
bontakozzék ki, az önhöz intézett separatisticus
és localis önérdkek sugallotta kérelemlevelek
szük légköréből és cselekedjék úgy, mint az ön-
álló, egy Magyarhon világoseszű és jóakaratu
fiához illik!

Igy cselekedve, így működve áldja meg önt
a magyarok istene.

Csernátóni.

Pest, aug. 6.

Szerkesztő! megálljon csak egy szóra.

Ma nem volt a redoóteban, tán hát nem is
tudja mi történt.

Balog Nellit, másodsor is kiküszöbölték a
tánczteremből. És ez ellen nincs észrevételem.

A ki nem tud tánczolni, ne járjon a bálba.

De ugysegéljen: tisztelet, becsület, de igaz-
ság is, már ha Kovács Lajos megjárja, úgy Balog
sem kutya.

Tudja-e mi e kettő között a különbség? Jöj-
jön közelebb megsugom, hogy a gróf meg ne
hallja.

Hiszen tudja ön ki a gróf? no — azt sem
tudja?

Kovács Lajos, gróf Széchényi István ö excel-
lentiáját a közöttünk létező közlekedési politica-
vizi bizalmas viszonyok petrifikált alapján „a
grófnak“ nevezi, és megpraetendálja, hogy „a
gróf“ alatt minden civilisált ember, sőt még a
naturalisált polgártárs is kötelességének tartsa
gróf Széchényi István ö exját cum pleno titulo
érteni.

Köztünk mondva: ez csak in absentia van így
mert a gróffal szemközt a courtoisie kegyelmes,
extiás, és mindenható.

Most hát nem állván közel „a gróf“ hallja ön
mi a különbség Kovács és Balog közt.

Rövid leszek.

Balog pecsovicus volt, de követte meggyőző-
dését. Már valjon az események hatalma hatott-e
s mennyiben Balogra, azt még nem tudom; de
az, ha már egyszer felcsapott, mit tegyen az
Istenadta!

Kovács L. mi volt? Egykor a szatmári pontok
compilatora, később elrémült, s mire nyelve is-
mét megeredt, úgy járt biz ö, mint az egykori
czigány — sem ide sem oda. Végre elolvasta a
„gróf“ politikai programját, beleszeretett a gróf-
ba, a gróf pedig belé, és elkezdék regulázni a ti-
szát, unalmukban frigyot kötöttek?

Ez alatt azt vettük észre, hogy Kovács Lajos
hovatovább a kis grófnak szerepét kezdé affec-
tálni ügyetlenül. De beletört a bícskája a kis gróf-
ságba, s ezóta busan sétálgatott fel s alá, míg per
fas et nefas nem lön képviselő.

Ekkor ö Kovács Lajossága az csemadta kis
szökéjeres urredit qua Wirkner!

Ez e két legény közt a különbség punctum.
Czáfoljon meg ön, ha tud, és ha nem, hallgasson.

És most lássuk az eljárás módját.

Kovács L. ellen petitiot ir, vagy 500 becsüle-
tes ember, hogy a választás nem rendén történt,
hogy néhány ember agyon veretett!! és a ház
— azt mondja, a tény csak állittatik, de nem bi-
zonyittatik, ergo 500, olvasd: ötszáz ember ta-
karodj, ne alkalmatlankodj, a gróf Kovács Lajost
nem adja.

A gróf pedig minister. Ergo ministerialis párt
vigyáz s verifikál!

Pfuj Teufel! hát néhány polgártársnak állított
agyonveretése még annyi figyelmet sem érdemel,
hogy a tény-vizgálat elrendeltesék!

És miért? mert a jegyzőkönyvben erről egy szó sem volt.

Jöszte most te kedves Balogom. Mi baj? Itt a jegyzőkönyv, tiszta, gyönyörű olvasható jó irás.

Mi van benne? Sem több sem kevesebb, mint az, hogy az Ötevényi kerület választóhelyéül a központi bizottmány által 26 helység folyamodására Zámolya helység jelöltetett ki. azért, ne hogy 22 helység választói Ötevényre a Dunán kétszer átszállani kénytelenítessenek, de inkább a tulnatti 8 helység jöjjön Zámolyba, mint különben is a választókerület központi helyére.

Egyébiránt rendben ment minden. Balog ellenében fellépett Gyapay, embere ellenőrül a választmányhoz kirendeltetett, a szavazás tisztésesen végre ment, a jegyzőkönyv törvény-rendelte módon aláíratott, de — petitió jött. Miért, mert Ötevény nem Zámoly.

Nos mi lett belőle?

Balog nem verificáltatott.

Tán vizsgálat rendeltetett? Majd bizony: — Balog simpliciter rejiciáltatott.

Jobb lett volna neki Zámolyban választatva vagy 15 embert agyonütetnie, s akkor lehetett volna belőle képviselő mint Kovács Lajosból.

De tán a jegyzőkönyv nem volt olyan mint a Kovács Lajosé?

Dehogy, mert ez még szebb volt annál, hanem azért, mert Balog Kornél nem Kovács Lajos.

Jól esik neki a kis Balog Nellinek.

Miért nem lett belőle Kovács Lajcsi. Szerkesztő egy csókot Kovács Lajosnak. Czup, czup, czup.

Augustus.

Utóhang egy régibb dologról.

A főpapok s a cultus szerepet cseréltek.

B. Eötvös József t. i. quaminister pástora leve az egyházi legszentebb nyájnak.

És valóban legelteti is őket a szoltár szavaival „gyönyörűséges szép vizre.”

Hanem a mint félszemmel észrevettük legkedvesb juha a minister urnak a zágrábi püspök.

Hej csak szerencsés ember is az a Haulik!

Az ő kormány kedvellé — a mostani pedig — alkalmasint csupa következetességből — valósággal tenyerén hordja.

Innen tova megérjük, hogy a cultus úr, canonisáltatása iránt fog törvényjavaslatot előterjeszteni.

Szóba jött, hogy a püspök úr hatósága alól a Muraközt s a Torontali praedialistákat emancipálni kellene: mivel hogy az ezekből Zágrábba folyó pénz a horvát dictatornak nagyon keze ügyébe esik, a minthogy nem is mulasztja el a supremac inspectionis just felette gyakorolni.

Azonban a cultusminister erősen protestalt, hogy ő bizony e kedves juhocskaját megnyirni egyáltalán nem engedi.

Mert bár a zágrábi püspök ő méltósága

eddig nem legjobb barátunk volt, az most otthon egészen részünkre dolgozik.

No hisz mi türes tagadás, azt csak ugyan olvastuk is hogy azon úr minap a horvátok felfegyverzésére 2000 p.ftot ajánlott.

És gyönyörködénk ezen beszédben, midőn látánk milly lelkiismeretesen kívánja a minister az 5-ik parancsolatot megtartani: tiszteljed atyádat és sat.

A midőn megtiszteléd Haulik atyát ama méltóságos titulussal.

Óh be szép is, midőn a mai elfajult világban, a vallás iránt illy nagy urak is buzgó pietással viseltetnek!

Látszik, hogy Hám ő superexcellentiájának, említett svábhgyi lelki-tanításai a cultusministerben kemény kősziklára nem estek. —

Hanem továbbá azt tudunkra adá Eötvös minister úr, miként a püspököt ő maga küldé megyéjébe; mert — ugymond — illyen időkben szükséges a főpapoknak hiveik között felügyelni.

A minister ezzel szívünk lagforróbb óhaját előzé meg.

Igy hát bizonyosan a többi violetfarbig szentatyák is hazaszállítandó félen vannak.

Különösen ajánljuk pedig az ugy nevezett makáriai-szkodári-driveszti sald püspök urak ő méltóságokat is valóságos diócezisökbe extra muros utasítani.

Higye el ön, hogy érdene nagyobb lesz mint Frankliné a levegő megtisztítására nézve. —

Egyébiránt a minister urnak a zágrábi püspök káptalan, s pérjel mellett tartott igazán classikus s ki is nyomtatandó apologiájára csak egyetlen megjegyzésünk ven.

Ezen urak vagy a horvátokkal tartanak, vagy nem.

Ha igen — akkor a magyar földről kezdőbe folyó pénzt önként ellenünk használandják.

Ha nem . . . — hja Jelasics több izben megmutatá, hogy ő a horvát-magyar párt javainak tulajdon jogát nagyon communisticus szempontból szokta decidálni.

És így akár így, akár úgy — ön pénzünk mindenkép fegyver lesz ellenünk.

Ezen syllogismus mellett pedig jót állunk, mert bár ha nem cornutus is — okvelen a Deák úr fegyver-műhelyéből került.

Berges.

Mákvirágok.

— Bernát Gazi barátunk és szellem atyánk fia mély illetődéssel panaszlá előttünk, miszerint ellene a magyar rézaknak német bányászai borzaszto ovást sőt tán demonstratiót forralnak. Hazafiui kötelességének és bőre iránti elővigyázati érzetének tartozik azon nyilatkozattétel, hogy a kérdéses egy és két forintos bankjegyek (az az

bankok) nem annyira nyers részből faragvák, mint a boldog emlékezetű devalvatio régi kétg-rasossából vannak instrumentirozva. Mi Gazi barátunk ezen nyilatkozatát anyival nyomosabbnak tartjuk, mert a Familienkrankheit t. i. az Auszebrung már az érintett bankoknál sem fog soká elmaradni.

— A felsőházban tegnap ülés volt. Áthajtották a telepítési törvényjavaslatot. Teleki József felszólítá a pénzügyministert, hogy mondaná meg miért mellőztetik Temesmegye a javaslatban: Kossuth megmondá, hogy csak azért, mert nincs benne helye hová telesíteni lehetne. Ezen ok elsője volt, azon száznak melyet a szép reményű regncioláris bizottmány elnökének kihalgatni kellett volna.

Kérünk reformot!

Szabadságnak örvend mindenki kivévén egy csekély töredékét Magyarhon polgárainak, kik még eddig nem szivhatták (hacsak kitűzött czé-luktól elűtteni nem akarának) a szabadság üditő legét, s ezek a növendékpapok. Állításunk igazsága a papnöveldei rendszer vázlatos rajzolásából ki fog tűnni.

A papnöveldek négy előjáró — Superiores — által igazgattatnak, kiknek mindegyike az önkény ostorával szabadon élhet. Hogy a többit ne is emlitsük, a főigazgató korlátlan hatalommal bir övéi fölött, ennek méltóságos szeszélyétől függ minden, ennek egy szava elegendő, hogy kiküldessék a növendék. Az okok illyneműek szoktak lenni: A-nak csizmája vasárnap fényesebb volt mint Y. kanonoké = carentia. B. napjában háromszor nézett ki az ablakon = nincs hivatása, küldessék ki. C. a szagos quodlibet — vulgo gulyáshus — ellen kikelt = csapassék ki D. . . N- kisasszonynak köszönt = üttessék ki E. Életképet, pesti hírlapot olvasott = nincs hivatásacsapassék ki. —

A papnöveldek ablakai kevés kivétellel belé-czezeve, beszegezve vannak annyira, mintha gyilkosok, vagy statusrabok laktanyái volnának. Tudunk növendéket, hol az auburni rendszer is divatozik. Ezeket szem előtt tartva, papnöveldek eddig ugy lehetett tekintenünk, mint állatkinzó institutumokat, hol a lealáztatások (mellyek erény helyett legtöbbször az emberi méltóságon ejtnek sebeket) csuszás mászás, kétszinűség, farizeusság mestersége tanultatik, hogy minden szép, nemes és dicső iránti illet csirájából elfojtassék.

Kár hogy a püspökök, kik főfő igazgatók sok helyütt a rothadó fára nem teszik a fejszét = meg nem vizsgálják az előjáróságot, a kormány menetet; mert az előjárókat egyedül kérdezni annyi, mint csöbörből vödörbe esni.

Azon reformok mellyek rögtönben, akár-melly megyében behozhatók, következök:

1) A növendék ugy rendeztessenek, hogy minden egyénnek, vagy legalább egy párnak cél-lája legyeu (nem mint eddig 15—20-nak egy

szoba) továbbá társalgási czim alatt egy közös szoba, hol hírlapok olvasása, s más kedvtöltésekkel foglalkozhassanak a növendékek.

2) Minthogy minden növeldeháznak van könyvtára, az szabad használat végett ne a moly-nak, hanem a növendékeknek adassék át, mert nem a moly-nak, vagy superiori önkénynek hagyományoztatott. Könyvtárnokot pedig magok a növendékek válasszanak körükből.

3) Korszerű dolgozóiban pályázások tartassanak, s a növendékektől fölkerült egyének bíráljának; nem különben színjáték, s szavalati esték rendeztessenek, melyben egyháziak úgy, mint világiak jelen lehessenek.

4) A sétaidő ne csak keddre csütörtökre vonassék, hanem szabad legyen mindenkinek mikor tetszik alkalmas időben testileg séta által magát fölűdíteni. (Kinek hivatása nincs, csak így lehet kiismerni, mert nem nagy erény rejlik abban, ha valaki el nem esik, midőn tartják, támaszolják,) különösen az a páros legjobban menet törültsék el, túl éltük már a gyermeki éveket.

5) Le az információkkal — gyermekek kezébe ne adjunk kést, az informatio nyilván tör-ténjék, s azoktól, kikkel az informálandó társal-kodik, az az: maguktól a növendékektől, kik jó vagy rossz hajlamait, s a statusrai hivatását is leg-inkább ismerhetik s így lelki ismeretesen szólhat-nak a dologhoz.

6) Minden politikai s szépirodalmi lapot szá-badjon jártni, nem különben az egyházi úgy mint a politikai téren megjelent könyveket olvashatni, nehogy egyoldalúság szerepöljön, mint eddig sajnosan tapasztaltuk.

7) A papnöveldehez tartozó kertek, szőlő, vagy szilvásokban minden egyénnek ha lehetsé-ges, bizonyos rész szakittassék ki, hol a gyümölcs tenyészítésben üdvös tapasztalatot szerezhessen, mellyel majdan rábizandóknak nagy hasznára leend.

8) fűtessenek.

9) Előljárói hivatalra értelmes, az irodalmi téren jártas és nem fiatal ifjanczok alkalmaztas-sanak. A fölösleges előljárók szüntessenek meg. A konyhamesteri, lelkészi, s tanulmány-igazga-tói hivatalok egyben fináncz tekintetéből minden teler nélkül öszpontosulhatnak.

10) A papnöveldek a soknemű haszon te-kintetéből centralisáltassanak.

Több papnövendék

H I R D E T É S E K.

Singer Ignác és társ

újan nyitott férfiruhatárában, nagyhidúca 9 számú Haris-féle házban kész

nemzeti egyenruhák,

mint: buzavirág-kék atilák, sűrke posztó- vagy toskingnadrággal együtt 16—18 pf.

sűrke köpenyek

pedig 7—8 pfjávali jutányos áron kaphatók.

Hasonló öltözetek elkészítése vagy szállítása megrendelés útján egész századok számára is a leggyorsabban eszközöltetik.

V á c z o n

baráttéren a 10. számú egész ház jövő sz. Mi-hály-napra kiadandó, melly áll 7 szobából (ezek közt öt ki van festve), 2 konyhából; egy kis és egy 800 akóra való pinczéből és egy házi nagy kocsiszinből; továbbá 8 darab marhára való is-tállóból, 2 kamarából, sertésótlakból; 4 padlás-, nagy-udvar-és egy kis kertből az utcára. Ez iránt a fennevezett házban értekezhetni.

Heyesi dinnyék.

A Józseftéren, 223 számú házgondviselőjénél, mindennap a legillendőbb áron kaphatók. Ezen él-vezetes gyümölcsfajból minden héten kétszer új-szállítás érkezik.

Megjelent s kapható

E m i c h Guszláv nemzeti könyvkereskedésé-ben, uri és kigyóutca szegletén a postahivatal átellenében.

Caelibatus,

írta **Szabó Richard,**

ára borit. füz. 30 kr. pp.

Magyar kö- zépp. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az olindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 órak.

„ „ tehervonat délben 11 ó. 45 p.

„ „ személyvonat délután 2 óra.

Szolnokról Pestre. Tehervonat reggeli 3 óra 45 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra

25 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 2 óra

15 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 6 óra 30 percz.

„ „ délután 2 óra 30 „

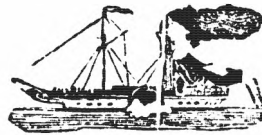
„ „ „ 5 „ 30 „

Vácraól Pest felé reggel 8 órakor

„ „ délután 4 „

„ „ „ 7 „

A magyar középponti vasut igazgatósága által.

Gőzhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győr-reli közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pest-tel kapcsolatban: minden kedden.

„ Szegedre: minden szerdán és szom-baton.

„ Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtő-kön és szombaton.

„ Zimonyba: minden szerdán.

Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; min-den csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reg-geli óra.

Minden kedden indul egy vontatógőzös Szeged-ről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Megjelenik e lap **MINDEN ESTE**. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivatalok-nál. **EGYES SZÁM** ára 3 kr. pp.